

Ceteris paribus

HET WOORD AAN...

Paul Smeets

Paul Smeets is universitair docent aan de Universiteit Maastricht.

Waar bent u op dit moment mee bezig?

'Mijn onderzoek gaat over de vraagkant bij maatschappelijke investeringen. Hierbij valt te denken aan groene beleggingsfondsen, maar ook aan sociale-impactprojecten op het publiek-private vlak. Een voorbeeld van dit laatste is de totstandkoming van een *social impact bond* door ABN Amro en de gemeente Rotterdam waarbij het rendement van de belegger direct gekoppeld is aan een sociaal rendement. Via de social impact bond investeren beleggers in projecten die de jeugdwerkloosheid in Rotterdam proberen terug te dringen. De gemeente verstrekt een financieel rendement naar gelang de effectiviteit van deze projecten.'

Sluist dit publieke rendementen niet naar private investeerders?

'In dit voorbeeld is het jaarlijkse rendement, in onderling overleg van de deelnemende partijen, gemaximaliseerd op twaalf procent per jaar; eventuele rendementen boven dit peil vloeien terug naar de gemeente. Dit zorgt voor een prikkel bij de gemeente om de kostenbesparing zo hoog mogelijk te maken. Deze overrendementen zijn niet ongewoon, neem bijvoorbeeld microfinancieringsinstellingen die kleine leningen aan ondernemers in Bangladesh verstrekken. Bij zulke instellingen worden met regelmaat rendementen van tachtig procent gehaald. Bij zulke percentages kan je de vraag stellen of het maatschappelijk doel niet voorbijgestreefd wordt. Zodoende is de Rotterdamse norm van twaalf procent passend om het, vrij forse, risico van de investeringen te dekken zonder de maatschappelijke doelstelling uit het oog te verliezen.'

Zouden deze investeringen ook doorgang vinden zonder de deelnemende private investeerder?

'Er zijn op dit moment inderdaad tal van projecten van publieke instellingen, met wisselend succes. De aanwezigheid van privaat kapitaal zorgt ervoor dat een grotere variëteit aan projecten op poten gezet kan worden. Bovendien zijn de investeerders vaak ervaren ondernemers die

veel expertise kunnen inbrengen in een project. Een ander succesvol voorbeeld betreft het terugdringen van recidive van ex-gedetineerden in het Verenigd Koninkrijk door middel van social investment bonds.'

Welke lessen kan de beleidsmaker halen uit jullie onderzoek?

'Mijn onderzoek richt zich met name op de vraagkant: wat motiveert beleggers om voor een maatschappelijke investering te kiezen? Mijn belangrijkste bevinding is dat een grote groep beleggers met een deel van hun investeringsportefeuille erg graag een sociale impact willen hebben, ook als ze daarvoor financieel rendement moeten inleveren. Deze bevinding geldt trouwens voor klassieke duurzame investeringskeuzes, met het onderzoek op het gebied van *social impact investments* ben ik nu bezig, samen met ABN Amro. Mijn hypothese is dat dit soort impact investments effectiever in de markt gezet kan worden met een nadruk op sociale impact dan als een middel tot diversificatie van de beleggingsportefeuille.'

Kijkt u ook naar de budgetten voor maatschappelijk verantwoord ondernemen bij bedrijven?

'Bij eerder onderzoek vond ik dat miljonairs een duidelijk scheiding zien tussen investeren en filantropie. Social impact investments bouwen een brug tussen de private en publieke sector. Er is een duidelijk trend waarneembaar dat filantropen actief betrokken zijn bij projecten, vaak in de vorm van het oprichten van een eigen filantropische instelling. Social impact investments hebben daarom zeker perspectief.'

UIT DE OUDE ESB-DOOS

ARBEIDSIMMIGRATIE

De Europese Commissie stelde onlangs voor arbeidsmigranten van buiten de EU toe te laten om de knelpunten op de Europese arbeidsmarkt te verlichten. Doordat immigranten relatief vaak inactief zijn en worden gevolgd door gemiddeld vier gezinsleden, is het moeilijk het voorstel van de Europese Commissie op economische gronden te verdedigen.

Dunnewijk, B. (2001) Immigratie geen structurele oplossing voor arbeidsmarkt. *ESB*, 86(4311), 448.

